

Одеський національний медичний університет
Факультет медичний №2
Кафедра загальної та військової хірургії

Силабус курсу
Сестринська практика (Хірургія)

Обсяг	30год. /1 кредит ECTS
Семестр, рік навчання	V, VI семестри, 3 рік навчання
Дні, час, місце	Відповідно до затвердженого розкладу занять.
Викладач (-і)	д.м.н., професор, завідуючий кафедрою - Каштальян Михайло Арсенійович; д.м.н., професор - Вансович Віталій Євгенович к.м.н., доцент - Давидов Денис Михайлович к.м.н., доцент - Дробков Олександр Львович к.м.н., доцент - Журавок Олександр Іванович к.м.н., доцент - Циповяз Сергій Васильович к.м.н., доцент - Ільїна-Стогнієнко Вікторія Юріївна к.м.н., доцент - Колотвін Андрій Олександрович асистент - Ромак Олег Ігорович асистент - Квасневський Олександр Анатолійович к.м.н., асистент - Квасневський Євген Анатолійович асистент - Ленік Руслан Григорович асистент - Білаш Оксана Вікторівна асистент - Вітюк Михайло Стахович асистент - Лунько Сергій Георгійович ассистент - Защук Руслан Георгійович ассистент - Похлебіна Вікторія Борисівна ассистент - Кравченко Анатолій Олександрович ассистент - Харковенко Ігор Володимирович к.м.н., доцент - Шаповалов Віталій Юрійович к.м.н., доцент - Герасименко Олег Сергійович к.м.н., асистент - Гайдаржи Ілья Трифонович к.м.н., асистент - Довбенко Олег Васильович к.м.н., асистент - Самарский Ігор Миколайович к.м.н., асистент - Гержик Костянтин Павлович к.м.н., асистент - Єнін Роман Володимирович асистент - Муродян Карен Рубенович
Контактний тел.	8-048-728-15-73
E-mail:	surgery.dep@onmedu.edu.ua
Робоче місце	Робоче місце викладача визначається відповідно до затвердженого розкладу занять.
Консультації	Очні консультації згідно затвердженого розкладу

	четвер 14.00-16.00, субота 10.00- 14.00. Он-лайн консультації згідно затвердженого розкладу на платформі Microsoft Teams https://teams.microsoft.com/l/team/19%3a78714540f53b4f6880d924b8360d80a7%40thread.tacv2/conversations?groupId=44907bf7-0bf2-44d0-b1c8-22e7cdf02552&tenantId=64002d9c-27dd-451a-8107-70f9ee4f6c2d https://teams.microsoft.com/l/team/19%3a5d6186d8ddbb47fa8a3debeda84cb096%40thread.tacv2/conversations?groupId=0b5d8ec5-b669-43cc-bdad-4076dbcb0360&tenantId=64002d9c-27dd-451a-8107-70f9ee4f6c2d
--	--

КОМУНІКАЦІЯ

Очно відбувається в аудиторіях та кабінетах кафедри згідно до затвердженого розкладу занять та розкладу консультацій. Дистанційно через e-mail викладачів (...@onmedu.edu.ua) університетської поштової системи, а також e-mail кафедри (surgery.dep@onmedu.edu.ua) університетської поштової системи. Лекції та практичні заняття в дистанційному режимі відбуваються на платформі Microsoft Teams згідно до затвердженого розкладу занять та розкладу консультацій.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предметом вивчення навчальної дисципліни « Сестринська практика (Хірургія)» є комплекс функціональних обов’язків та професійних дій медичної сестри терапевтичного, хірургічного, педіатричного стаціонару, а також сукупність заходів, спрямованих на створення сприятливих умов успішного лікування хворих.

Пререквізити і постреквізити курсу:

Дисципліна «Сестринська практика (Хірургія)» базується на знаннях, що отримуються студентами під час вивчення таких фундаментальних дисциплін як медична біологія, медична та біологічна фізика, анатомія людини, фізіологія, біоорганічна та біологічна хімія, мікробіологія, вірусологія та імунологія, клінічна анатомія та топографічна хірургія, патофізіологія, патоморфологія, фармакологія, щойно закінчено вивчення таких клінічних дисциплін, як пропедевтика внутрішньої медицини, пропедевтика педіатрії та загальна хірургія, з якими інтегрується програма виробничої практики. У свою чергу, сестринська практика формує засади вивчення студентом подальших клінічних дисциплін – внутрішньої медицини, педіатрії, хірургії, анестезіології та інтенсивної терапії, то передбачає «вертикальну» інтеграцію з цими

дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з сестринської справи в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності..

Метою викладання навчальної дисципліни «Сестринська практика (Хірургія)» є опанування студентом основних прийомів професійної діяльності медичної сестри на основі глибокого знання та розуміння особливостей функціонування організму хворої людини із дотримання принципів медичної етики та деонтології.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі практичних занять (10 год.), організації самостійної роботи студентів (20 год.).

Методи навчання: практичні заняття, самостійна робота (СРС) з активною консультацією викладача, індивідуальна робота студентів (ІРС).

Зміст навчальної дисципліни

ОСНОВНІ ОБОВ'ЯЗКИ ТА ПРОФЕСІЙНІ ДІЇ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ ХІРУРГІЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ

Змістовий модуль 1. Гемостаз. Переливання крові. Реанімаційні заходи у хірургічних хворих.

Тема 1. Кровотеча та крововтрата.

Кровотеча: визначення, види кровотеч за даними обстежень. Методи визначення крововтрати. Методи тимчасової зупинки кровотечі:

- пальцеве притискання;
- методика та техніка накладання давячої пов'язки, закрутки, джгута.

Методи остаточної зупинки кровотечі: механічні, фізичні, біологічні. Особливості застосування різних методів остановки кровотечі.

Тема 2. Переливання крові та кровозамінників.

Поняття про групи крові та резус-належність. Методи визначення групи крові та резус-фактора. Загальні правила переливання крові. Необхідний перелік досліджень, який слід провести перед переливанням крові. Метод визначення групової, індивідуальної та біологічної сумісності крові донора і реципієнта. Визначення макроскопічних якостей донорської крові. Методика виконання гемотрансфузії, здійснення спостереження за хворим під час гемотрансфузії. Профілактика ускладнень при гемотрансфузії.

Тема 3. Реанімаційні заходи у хірургічних хворих.

Види анестезії, ознайомлення з методикою та технікою виконання інфільтраційної та провідникової анестезії. Перидуральна анестезія: ознайомлення з технікою та послідовністю виконання. Методи профілактики та лікування при проведенні різних методів місцевої анестезії. Ознайомлення з технічними засобами для виконання інгаляційного наркозу. Методика проведення ендотрахеального наркозу. Дії медичної сестри по забезпеченню

виконання різних видів анестезії та наркозу. Поняття про найпростіші реанімаційні заходи. Техніка виконання штучної вентиляції легень та непрямого масажу серця.

Змістовий модуль 2. Травматизм та ушкодження. Десмургія.

Тема 4. Чисті та гнійні рани.

Види ран. Надання першої допомоги постраждалим з різаними та забитими ранами. Організація первинної хірургічної обробки рани. Види первинного шву в залежності від типу і локалізації рани. Роль медичної сестри в організації хірургічної обробки гнійної рани. Види вторинних швів. Структура чистої та гнійної перев'язочних, організацію санітарно-гігієнічного режиму в них. Методика промивання дренажних трубок, заміни дренажів хворому з гнійною ранною, накладання мазевих пов'язок. Антисептичні препарати для промивання гнійних ран. Техніка виконання перев'язки хворому з чистою (операційною) ранною. Техніка промивання дренажів черевної порожнини.

Тема 5. Переломи та вивихи. Закрити пошкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки.

Поняття про ушкодження м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Заходи першої медичної допомоги постраждалим із закритими пошкодженнями. Правила транспортування постраждалих із пошкодженнями м'яких тканин, черепа, грудної клітки. Профілактичні заходи щодо попередження розвитку травматичного шоку, пневмотораксу, внутрішньої кровотечі. Ознаки переломів кісток та надання першої допомоги при переломах. Застосування засобів транспортної іммобілізації. Ознаки вивихів, перша допомога хворим із різноманітними вивихами.

Тема 6. Опіки та відмороження.

Методи визначення площі ураження і важкості стану пацієнта з опіком. Організація заходів по наданню першої допомоги постраждалому з опіком. Обов'язки медичної сестри щодо забезпечення інфузійної терапії для пацієнта в стані опікового шоку. Перша допомога постраждалому з відмороженням. Обов'язки медичної сестри щодо забезпечення лікувальної програми постраждалому з відмороженням.

Змістовий модуль 3. Хірургічна інфекція. Змертвіння.

Тема 7. Гострі гнійні захворювання м'яких тканин та кисті.

Поняття про гострі гнійні захворювання м'яких тканин, їх різновиди та основні клінічні ознаки. Дії медичної сестри при консервативному та оперативному лікуванні абсцесів, флегмони, фурункулів, карбункулів, гідраденіту, маститу, бешихи, лімфаденіту, лімфангоїту, парапроктиту. Основні клінічні прояви панарицію та флегмони кисті, обов'язки медичної сестри при проведенні діагностики і лікування панарицію та флегмони кисті.

Тема 8. Гостра специфічна хірургічна інфекція.

Поняття про гостру специфічну інфекцію. Роль медичної сестри в лікувальних програмах при газовій анаеробній гангрені, правцеві, дифтерії рани, сибірці. Способи профілактики правця, дифтерії, сибірки, газової гангрені. Дії

медичної сестри при проведенні детоксикації хворому на гостру хірургічну інфекцію.

Тема 9. Особливості роботи з інкурабельними пацієнтами різного віку.

Особливості роботи з інкурабельними пацієнтами різного віку та їх родичами, повідомлення поганих новин. Організація всебічного догляду за лежачими пацієнтами - забезпечення приватності, гідності, фізичних потреб. Виписування, облік та зберігання сильнодіючих та наркотичних середників відповідно до чинного законодавства. Розрахунок дози знеболювального засобу. Транспортування, зміна положення тіла важкохворого чи інкурабельного пацієнта. Постільний комфорт, як елемент лікувально-охоронного режиму. Пролежні. Догляд, профілактика та лікування. Лімфостаз. Практична допомога та лікування. Догляд за шкірою. Порушення функції виділення. Стомовані хворі. Особливості надання допомоги інкурабельним хворим з порушенням функції дихання та травлення. Контроль симптомів. Особливості застосування фізіопроцедур хворим похилого та старечого віку.

Тема 10. Диференційний залік.

Перелік рекомендованої літератури

Основна:

1. Загальна хірургія: підручник / С. Д. Хіміч, М. Д. Желіба, , І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів С. Д. Хіміча, М.Д. Желіби,. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 608 с.
2. Загальна хірургія / за ред.. Черенько М.П., Ваврик Ж.М./.- К., «Здоров'я», 2004 р. – 613 с.
3. Загальна хірургія: навчальний посібник / В.І.Пантьо, В.М.Шимон, О.О.Болдіжар/.- Ужгород: ІВА, 2010.- 464 с.
4. Хірургія: Підручник з загальної хірургії / за ред. Я.С. Березницького, М.П.Захараша, В.Г. Мішалова, В.О. Шідловського.- Дніпропетровськ: РВА “Дніпро-VAL”, 2006.- 443 с.
5. Л.Я. Ковальчук та співав. Алгоритми спілкування студентів (лікарів) з пацієнтами (методичні рекомендації). Тернопіль, ТДМУ, «Укрмедкнига» 2009, 39 с.
6. Касевич Н.М. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / за ред. В.І. Литвиненка. - 7-ме вид., випр. - К. : Медицина, 2017. - 424 с.
7. Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч.посібник /Л.С. Савка, Л.І. Разінкова, О.І. Коцар; за ред. Л.М. Ковальчука, О.В. Кононова. – 3-є вид., переробл. і допов. — К.: ВСВ “Медицина”, 2017. – 600 с.
8. Нетяженко В.З., Щуліпенко І.М., Дідківська Л.А. Догляд за хворими (загальний і спеціальний з основами медсестринської техніки): підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. IV рівня акредитації. – К.: Здоров'я, 2013. - 591 с.

Додаткова:

1. Дронов О.І. , Сипливий В.О., Ковальська І.О., Скомаровський О.А., Крючина Є.А. Курс лекцій з загальної хірургії: навч.-метод. посіб. для студ. вищ. мед. закл. III-IV рівнів акредитації – Вид. 2-ге, доп. – К.:, 2011. – 487 с.
2. Основи догляду за хірургічними хворими: навчально-методичний посібник для студентів ВМНЗ IV рівня акредитації / Шумейко І.А., Лігоненко О.В., Чорна І.О., Зубаха А.Б., Дігтяр І.І., Стороженко О.В. - Полтава, 2015. - 160 с.
- 3.Палій Г.І. і співавт. Антисептика у профілактиці і лікуванні інфекцій.- Київ."Здоров'я" - 1997.- 48 с.
- 4.Красильников А.П. Справочник по антисептике. Минск. Вишешая школа.- 1995. 187 с.
- 5.Кіт О.М., Ковальчук О.Л., Пустовойт Г.Т. Медсестринство в хірургії. – Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. – с.3- 50, 181- 222.
6. Загальна хірургія. Вибрані лекції / за ред. Б.І.Дмитрієва. Одеса, 1999.
7. М.А.Каштальян, В.Е.Вансович. Клиническое обследование больного. Одесса 2015. 113 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Методи поточного контролю: Тести вихідного та кінцевого рівня знань за темою практичного заняття. Усна відповідь на стандартизовані питання за матеріалом поточної теми та попередніх тем. Розв'язування типових і нетипових клінічних ситуаційних задач. Контроль практичних навичок. Контроль активності студента під час роботи в малих групах.

Оцінювання успішності вивчення кожної теми дисципліни виконується за традиційною 4-х бальною шкалою. Кінцевою стає середня оцінка за всі види діяльності студента під час практичного заняття.

Форма підсумкового контролю успішності навчання. Підсумковий контроль здійснюється на останньому контрольному занятті у вигляді іспиту. До підсумкової атестації допускаються лише ті студенти, які не мають академічної заборгованості і їх середній бал за поточну навчальну діяльність з дисципліни становить не менше 3,00.

Засобами діагностики засвоєння матеріалу є контроль теоретичного матеріалу, виконання практичних навичок (демонстрація методики і техніки виконання запропонованих практичних навичок з вище наведеного переліку) і рішення ситуаційної задачі. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати під час модульного контролю складає 5, причому максимальна увага приділяється демонстрації виконання практичної навички та рішення ситуаційної задачі. Іспит зараховується студентові, якщо мінімальна оцінка становить 3 бала.

Оцінка за дисципліну – це на 50% поточна успішність (середнє арифметичне всіх поточних оцінок студента) та на 50% - оцінка на екзамені.

Середній бал за дисципліну переводиться в традиційну оцінку з дисципліни за 4-бальною шкалою і розцінюється як співвідношення цього середнього арифметичного до проценту засвоєння необхідного об'єму знань з

даного предмету. Отриманий середній бал за дисципліну дозволяє здійснити конвертацію за 200-бальною шкалою.

Оцінювання самостійної роботи студентів. Самостійна робота студентів, яка передбачена темою заняття поряд із аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу, перевіряється під час підсумкового модульного контролю.

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ (СРС)

Включає:

- підготовку до практичних занять;
- теоретичну підготовку;
- роботу з робочими зошитами;
- виконання тестових завдань;
- вирішування ситуаційних задач;
- тренінг з виконання практичних навичок;
- написання есе.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Протягом семестру визначено наступний порядок ліквідації академічної заборгованості:

Студенти повинні відпрацювати всі пропущені аудиторні заняття протягом 2 тижнів з моменту пропуску. У студентів, які мають без поважної причини не більш 2-х пропусків, відпрацювання приймається черговим викладачем без дозволу декана факультету. Якщо студент має більш ніж 2 пропуски, без дозволу декана не допускається до занять і відпрацювання. У подальшому при наявності дозволу декана факультету, студент допускається до занять та відпрацювання на термін який вказаний у дозволі.

Студенти, які пропустили заняття, з поважної причини (хвороба та ін.), можуть їх відпрацювати за індивідуальним графіком, при наявності дозволу декана факультету.

Пропущені заняття відпрацьовуються студентом за пред'явленням студентського квитка черговому викладачеві відповідно до графіку відпрацювання кафедри: протягом семестру- четвер та субота. В робочий день відпрацьовується не більш 1-го заняття, в суботу не більш 3-х занять.

Відпрацьованим є заняття, якщо студент отримав позитивну оцінку.

Політика щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- ♦ самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);

- ♦ посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- ♦ дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- ♦ надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є:

- використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання або переваг у науковій роботі;
- використання під час контрольних заходів заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалок, конспектів, мікронавушників, телефонів, смартфонів, планшетів тощо);
- проходження процедур контролю результатів навчання підставними особами.

За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- зниження результатів оцінювання контрольної роботи, іспиту, заліку тощо;
- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, іспиту, заліку тощо);
- призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, контрольні роботи, тести тощо);
- повторне проходження відповідного компоненту освітньої програми;
- позбавлення права брати участь у конкурсах на отримання стипендій, грантів тощо;
- виключення з рейтингу претендентів на отримання академічної стипендії або нарахування штрафних балів у такому рейтингу;
- позбавлення академічної стипендії;
- відрахування з Університету.

Мобільні пристрої

Використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача є порушенням дисципліни, студент не отримує оцінку за заняття та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Поведінка в аудиторії

Студенти зобов'язані відвідувати всі аудиторні заняття. Неприпустимими є запізнення.

Обов'язковою є наявність медичного одягу (медичний халат, шапочка, змінне взуття, хірургічний костюм, бахіли, а також санітарну книжку при можливості набуття навичок в операційній).

Правила поведінки на заняттях передбачають: активну участь студента, виконання необхідного мінімуму навчальної роботи.

Студенти, які бажають більш поглиблено вивчати хірургію запрошуються до студентського гуртка, де вони будуть ширше вивчати питання загальної хірургії, набувати практичні навички.